

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	Графічний дизайн	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	1–2

КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ПРОЕКТУВАННЯ

Семестр 1 (осінь 2022)

Викладач	Лесняк Володимир Іванович, професор
E-mail	lesnyakdesign@gmail.com
Заняття	За розкладом
Консультації	За розкладом
Адреса	к. 302, поверх 3, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	050 543 19 31; 057 706-28-11 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — КП); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf, psd, ai*. Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультавання з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Під час дистанційних занять використовується листування у групі Telegram, а також on-line конференції Skype та ZOOM.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Бажано перед обранням саме цієї дисципліни мати знання та практичні навички з дисципліни курсу першого рівня освіти (бакалавр): проектування, шрифт, типографіка та інші.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Монографія

1. Лесняк В. Графический дизайн. Основы профессии. – Киев. : Биос Дизайн Букс, 2009. М.: IndexMarket, 2011.– 416 с.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Альбом для ескізування. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, Adobe After Effect, PowerPoint.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Дисципліна «Концептуальне проектування» належить до циклу професійної та практичної підготовки дисциплін вищого навчального закладу і є головною профілюючою дисципліною у нормативній частині.

Дисципліна «Концептуальне проектування» зосереджує усі знання і уміння професії дизайнера-графіка.

Дисципліна «Концептуальне проектування» становить *за мету* формування розвинутого, професійно оснащеного, з індивідуальною творчою думкою спеціаліста, здатного вирішувати проблеми проектно-художньої культури.

Завдання дисципліни:

- Оволодіння студентами сучасними Принципами проектної творчості, методами та засобами формування і відображення дизайнерської ідеї, мови графічного дизайну. Особлива увага приділяється закріпленню навичок системного і комплексного проектування. Виконання учбових завдань з дисципліни «Концептуальне проектування» передбачає підвищений рівень аналітичної частини проекту, урахування соціальних, культурних, технологічних та маркетингових вимог, вміння проводити науково-теоретичні дослідження і оформлювати їх результати у відповідності до вимог замовника.

Дисципліна забезпечує загальні компетентності:

ЗК 1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 5 Здатність розробляти та керувати проектами.

ЗК 6 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціалізовані (фахові) компетентності:

СК 1 Здатність здійснювати концептуальне проектування об'єктів дизайну візуальних комунікацій з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог.

СК 2 Здатність проведення проектного аналізу усіх впливових чинників і складових проектування та формування авторської концепції проекту.

СК 3 Здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтв.

СК 6 Здатність застосовувати у практиці дизайну виразні художньо-пластичні можливості різних видів матеріалів, інноваційних методів і технологій.

СК 7 Здатність застосовувати засоби спеціального рисунка та живопису, а також методики використання апаратних і програмних засобів комп'ютерних технологій.

СК 9 Здатність створювати затребуваний на ринку та суспільно відповідальний продукт дизайну візуальних комунікацій.

СК 10 Вміння переконливо демонструвати споживачу привабливу культурну цінність та економічну вартість створеного креативного продукту.

Дисципліна забезпечує виконання наступних результатів навчання:

- РН 1. Генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах.
- РН 2. Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми
- РН 4. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та поза її межами
- РН 5. Розробляти, формувати та контролювати основні етапи виконання проекту.
- РН 6. Формувати проєктні складові у межах проєктних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.
- РН 7. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі дизайну.
- РН 8. Здійснювати передпроєктний аналіз із урахуванням усіх вагомих чинників, що впливають на об'єкт проєктування; формулювати авторську концепцію проекту.
- РН 9. Застосовувати методiku концептуального проєктування та здійснювати процес проєктування з урахуванням сучасних технологій і конструктивних вирішень, а також функціональних та естетичних вимог до об'єкта дизайну.
- РН 10. Критично опрацьовувати художньо-проєктний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю.
- РН 11. Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.
- РН 15. Представляти концептуальне вирішення об'єктів дизайну візуальних комунікацій засобами новітніх технологій, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні художньо-проєктних завдань.
- РН 17. Управляти процесом вироблення продукту дизайну візуальних комунікацій на різних етапах брендингу та ребрендингу.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

В програмі дисципліни: розвиток дизайн-мислення і дизайн-чуттєвого сприйняття, професіоналізму і майстерності, відмова від стереотипів, розвиток внутрішньої свободи творчості, орієнтація у творчому середовищі.

Курс передбачає лекції, тренінги, інтенсивне навчання, практичні заняття зі знакоутворення, айдентики, шрифту, типографіки, плакату, дизайну книги, проєктної концептуалістики.

Дисципліна вивчається студентами протягом 1-го курсу (1 та 2 семестрів): 12 кредитів ECTS, 360 навчальних годин, в тому числі 150 годин — аудиторні заняття, з них: 10 годин – лекційні, 140 годин – практичні; та 210 годин — самостійні. Формою контролю є екзаменаційні перегляди. Всього курс має 4 модулі та 4 теми.

Осінній семестр: 144 години: 5 — лекції, 55 — практичні заняття, 84 — самостійні.

Графічний дизайн – ефектна форма комунікації.

Тема 1. Вступ до курсу. Рекламна концепція засобами графічного дизайну.

Тема 2. Типографіка і стиль. Теорія і практика.

Тема 3. Взаємопроникнення стилів в мистецтві і графічному дизайні.

Тема 4. Проєктування культурно-мистецького візуального стилю.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Самостійна робота здобувача спрямована на завершення практичних завдань та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка курсового проекту за обраною темою проектування, а також створення презентації власного проекту.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Важка праця, професійна чесність, повна довіра між студентами і викладачем.

Постійна участь студентів у різноманітних творчих акціях, виставках, наукових конференціях за кордоном і в Україні..

Вітається власна позиція і думка і не тільки з теми заняття, аргументоване їх відстоювання. Необхідним є обговорення плану і стратегії подальшої роботи над проектом з викладачем на кожному занятті.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю із завідувачем кафедри та студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та надіслати в електронному вигляді викладачеві.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, практичних авторських розробках, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Студент отримує певну кількість балів за виконання кожного етапу проектування.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
За розкладом	1	лекція	Реклама – ефективна форма комунікації. Процес проектної діяльності. Реалізація рекламної концепції засобами графічного дизайну.	2		Фото в електрон. вигляді, презентації
За розкладом	1	лекція практ	Реалізація рекламної концепції засобами графічного дизайну.	1 1		презентації
За розкладом	1	практ.	Комплексне вирішення рекламної концепції засобами графічного дизайну. Складові частини рекламних комплексів.	2 2	Підготувати зразки вдалого та невдалого дизайну рекламої концепції. Провести підготовче дослідження щодо інформації, та проекту рекламного комплексу, створити бриф.	Фото в електрон. вигляді, текстові матеріали. Ескізні пошуки.
За розкладом	1	практ.	Постійні та змінні елементи. Закономірності побудови композиції в проектуванні рекламних повідомлень. Обговорення зібраної інформації щодо подальшої роботи над проектом.	2 2 2	Використовуючи нотатки розглянути різні методи дослідження та техніки для збору інформації	Ескізні пошуки. Виконуються в аудиторії, і самостійно, та приносяться на заняття
За розкладом	1	практ.	Обговорення теми дослідження і перспектив подальшого розвитку дизайнерського проекту. Розробка ілюстративного матеріалу для використання різними носіями комплексу. Інтерпретація обраного образу.	2 2 2	Провести підготовче дослідження щодо інформації про майбутній проект, створити бриф.	Ескізні пошуки приносяться в електрон. вигляді, або роздруківка на заняття
За розкладом	1	практ.	Створення єдиного візуального образу та стилізованої єдності структурних елементів проекту.	4	Провести вторинне дослідження з вивчення впливу проекту та його реалізацію.	Роздруківка проекту приносяться на заняття
За розкладом	2	лекція практ	Типографіка і стиль. Теорія практика. Жива типографіка. Вирішення за допомогою типографічних засобів різних можливостей композиційних образів.	2 2 2	Надати ряд фото із проаналізованими прикладів обраних для майбутнього проекту.	Фото в електрон. вигляді

			Різновиди шрифтової графіки та її носіїв.	2		
За розкладом	2	практ	Набір+верстка. Досягнення єдності та цілісності засобами типографіки у різноманітних візуальних носіях. Обговорення композиційних можливостей і перспектив подальшого розвитку дизайнерського проекту.	2 2 2	Провести первинне дослідження (фото, ескізування). Проаналізувати конкретні приклади, запропонувати креативні рішення для візуальних носіїв.	Ескізні пошуки. виконуються в аудиторії, і самостійно, та приноситься на заняття в електор. вигляді та роздруківка
16.11 19.11	2	практ	Типографіка і стиль. Вирішення за допомогою типографічних засобів серії композицій асоціативних аркушів з використанням різних стилів XX-XXI	2 2	Проектна робота над візуальними носіями.	Ескізні пошуки. виконуються в аудиторії, і самостійно, та приноситься на заняття в електор. вигляді та роздруківка
За розкладом	2	практ	Різновиди плакату. Типографіка в плакаті.	4 4	Проект за темою, Підготовка попередньої презентації проекту в електронному вигляді, формат pdf., та текстової складової до неї. Підготовка доповіді (до 10 хвилин),	Фото в теоретич частині (аналоги, пошуки, ескізні рішення) Приносяться на заняття в електор. вигляді та надруковані.
За розкладом	2		Типографіка видання. Структурування і оформлення тексту засобами типографіки. Простір і об'єм у виданні. Завершення роботи над презентацією проекту. Створення додаткового відеоряду. Підсумок роботи по II модулю	2 2 2 2	Презентація в електронному вигляді у форматі pdf, змістовні матеріали проекту (до 30 слайдів). Рекламний відеоролік (After Effect)	Проект приносяться до перегляду в електор. вигляді та надруковані. Доповідь за результатами проекту (до10 хвилин)
За розкладом			Екзаменаційний перегляд			

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–45
2	Поточний контроль	0–45
	Заохочувальні	0–10
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання		
	0–50	
A	50	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, робота виконана акуратно. Крім того, брав участь та переміг (посів 1-3 місце) у міжнародних або всеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з дизайну.
A	46–49	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок.
B	35–45	Студент добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
C	26–34	Студент в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.
D	16–25	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
E	1–15	Студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
	0	Пропуск рубіжного контролю

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзаменаційний перегляд. Для отримання остаточних балів достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи. Для тих студентів, які бажають покращити результат, передбачені додаткові бали (10 балів) за участь у конкурсах, виставках, а також при наявності публікацій за темою курсу.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
				60–63	E
			незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B	незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C			

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента під час практичних занять (3 бали), підготовка до участі у конкурсах-виставках (5-10 балів), виступ на конференції або публікацію тезисів за темою курсового проекту (5–8 балів), а також участь у житті групи (1–3 бали). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аникст М. Русский графический дизайн 1880–1917 / М. Аникст, Н. Бабурина, Е. Черневич. – М.: ВНЕШСИГМА, 1997.
2. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие. – М. : Прогресс, 1974.– 392 с.
3. Бодони Дж. О письменности и книгопечатании: Пер. с итал. // Книгопечатание как искусство. Типографы и издатели XVIII–XX веков о секретах своего ремесла /Л;/ Бодони – М.: Книга, 1987. – С. 59–84.
4. Большаков М. В., Грачихо Г. В., Шицгал А. Г. Книжный шрифт / М. В. Большаков – М. : Книга, 1964. – 311 с.
5. Боумен У. Графическое представление информации / У.Боумен – М. : Мир, 1971.–225 с.
5. Браичевський М. Походження слов'янської писемності. – К., 2002.
6. Бринхерст Роберт. Основы стиля в типографике. – М. : Издатель Д.Аронов, 2006. – 432 с.
7. Валуенко Б.В. Выразительные средства набора в книге. – М. : Книга, 1976.– 123 с.
8. Вельфлин Генрих. Основные понятия истории искусств. – С-П. Мифрил, 1994.
9. Ганоцька О. В., Лаврікова К.А. Головні ознаки концептів у сучасному формоутворенні // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті [Текст]: збірка наукових праць. – Х.: ХДАДМ, 2017, №1. – С. 16-23
10. Герчук Ю. Я. Эпоха политушажей. Русское типографическое искусство первой трети XIX века / Под. Ред. Ю. Молока. – М.: Книга, 1982. –150.: ил.
11. Герчук Ю.Я. Об искусстве шрифта. – М. : Книга, 1977.
12. Гордон Ю. Книга про буквы от Аа до Яя. – М.: Студия А. Лебедева, 2006.
13. Дюрер А. О шрифте: Пер. с нем. – М.: Книга, 1981. – 47 с.
14. Дмитриева Н. Изображение и слово. – М., 1962.
15. Ефимов В.В. Великие шрифты. Книга 1. Истоки. Книга 2. . – М. : ПараТайп, 2006.
16. Запаско Я. Українська рукописна книга. – Львів, 1995.
17. Іваненко Т. О. Оригінальність без меж: природа акцидентного шрифту. Х. : ХДАДМ, 2011. 184 с.; іл.
18. Іваненко Т. О. Шрифтовий дизайн : основи. Харків : ХДАДМ, 2019. 144 с.
19. Ильин И.П. Постмодернизм от истоков до конца столетия. – М., 1998.
20. Истрин В. 1100 лет славянской азбуке. – М., 1988.
21. Иттен Иоханнес. Искусство формы. Мой форкурс в Баухаусе и других школах. –

- М. «Издатель Д. Аронов», 2001. Капр А. Искусство шрифта / А.Капр – Дрезден, 1978. – 274 с.
22. Капр А. Эстетика искусства шрифта / А. Капр ; пер. с нем. – М. : Книга, 1979. – 124 с.
 23. Каров Петер. Шрифтовые технологии. Описание и инструментарий. – М. : Мир, 2001.
 24. Королькова А. Живая типографика. – М. : IndexMarket, 2008. – 224 с.
 25. Кричевский В.Г. Типографика в терминах и образах. – М., 2000. – Т. 1. – 144 с., Т. 2. – 158 с.
 26. Лаврентьев А.Н. Лаборатория конструктивизма. – М., 2000.
 27. Лесняк В.І. Акцидентний шрифт: 75 оригінальних шрифтів. Харків: Колорит, 2004.– 140 с.
 28. Лесняк В.І. Модерністські і постмодерністські шрифти: 44 оригінальні шрифти. Харків: Колорит, 2006.– 148 с.
 29. Лесняк В. Графический дизайн. Основы профессии. – Киев. : Биос Дизайн Букс, 2009. М.: IndexMarket, 2011.– 416 с.
 30. Лесняк В.Відтворення шрифтової спадщини: 40 оригінальних шрифтів / Володимир Лесняк. — Київ: ArtHuss, 2020. — 160 с.: іл.
 31. Ляхов В. Н. Очерки теории искусства книги / В. Н. Ляхов. – М. : Книга, 1971. – 254 с..
 32. Мітченко Виталий. Естетика українського рукописного шрифту. – К.: Грамота, 2007.
 33. Ньюарк К. Что такое графический дизайн? / Квентин Ньюарк; пер. с англ.И В. Павловой. – М.: АСТ: Астрель, 2005. – 255 с.
 34. Різник М. Письмо і шрифт. – Київ: Вища школа, 1978. – 150 с.
 35. Рудер Эмиль. Типографика. – М. : Книга, 1982. – 286 с.
 36. Сбітнева Н.Ф. Історія графічного дизайну: навчальний посібник / Н.Ф.Сбітнева. — Харків: ХДАДМ, 2014. — 224 с.: іл.
 37. Серов С.И. Стиль в графическом дизайне. – М., 1991.
 38. Серов С. И. Гармония классической типографики: В 3 ч. – М.: ЗАО «Линия График» 2003. – Ч. 1. – 32 с.
 39. Серов С. И. Типографика визуальной коммуникации: В 3 ч. – М.: ЗАО «Линия График», 2004. – Ч. 2. – 32 с.
 40. У,Н,А, колектив. Знак. Українські товарні знаки 1960-80-х років. — Київ: IST Publishing, 2019. — 160 с.: іл.
 41. Хелберт А. Сетка. Модульная система конструирования и производства газет, журналов и книг. – 1984, 108с.: ил.
 42. Чебанік В. Графіка української мови/абетки. – К., 2004
 43. Черневич Е. Язык графического дизайна. – М. : ВНИИТЭ, 1975. – 137 с.
 44. Чернихов Я., Соболев Н. Построение шрифтов. – М. : Архитектура-С,2005.–116 с.
 45. Чихольд Я. Облик книги.: Избранные статьи о книжном оформлении.:М.:книга, 1980.– 240 с.: ил.
 46. Шпикерман Э. О шрифте. – М.: ПараТайп, 2005. – 192 с.